

FRÄMMANDE ARTER

Majoriteten ger oss glädje

(Hufvudstadsbladet 21.12.2005)

Istiden hyvlade vårt land öde och tomt. Under årtusenden fick vi dåligt med växtarter hit.

Ytterst få växter har kapacitet att bosätta sig i Nordens tunga terräng. Detta fick botanikens fader Carl von Linné erkänna. Av de tusentals växtarter han hoppfullt samlade upp i världen kunde faktiskt bara ett par bli hemmastadda i Sverige.

Denna artfattigdom skall vi nu i enhetlig front föreviga mot biodiversitet enligt Harry Helmisaari (Hbl 3.12.). Knapphetens kallelse orkar ändå inte elektrifiera oss alla.

En stor majoritet av de anpassbara nya arterna blev inte några retstickor utan erbjöd glädje och naturrikedom. Den kanadensiska sjöväxten *Elodea*, som numera också används i akvarier, blev heller ingen katastrof - den är nu en vanlig finsk sjöväxt.

Borde vi verkligen "för varsamhetens skull" ge stryk åt alla invandrare i Finland utan diskriminering? Även om bara en ringa minoritet av dessa kunde bli till något besvär. Denna logik undgår mig – förstås den bättre i Joensuu och Laihela?

Hittills seglar inga fjärilentusiasternas skyddskåror på Finska viken för att skjuta mot inkommande fjärilsmoln. Tvärtom bongas de fina flygande nyheterna ivrigt, även om några av dem kan äta även kulturväxter.

Om vi skall vara så rädda för växter bör en yrkeskår för trädgårdspoliser grundas. Hundratals oheliga trädgårdsväxter sänder ju sina gener och frön överallt för att smutsa de äldre invandrarnas jungfrulighet.

Naturen längtar dock inte "renhet" eller stagnation utan anpassar sig till förändringar. Skall vi göra detsamma? Mammuterna kunde det inte.

Naturen röstar genom ural och evolution. Annars skulle livet ha tagit slut för miljoner år sedan. När nya ekologiska nischer skapas fylls de inom kort med lämpligt nytt liv.

Om sommaren förlängs skulle vi berika våra skogar med ädla lövträd såsom bok, ek och ask. Och alm, som enligt försiktighetsprincipen förstås skall vara onaturlig - förädlad för resistens mot den dödliga sjukdomen som hotar att utrota arten.

Till estetikernas fasa myllrar på min gård äldre invandrare såsom mörkt kungsljus, tjärblomster, ramslök och gökblomster med vallört, solvända, getväppling och färgkulla.

Lupiner gillar jag inte särskilt - men många andra gör det. Varför skulle jag eller Pentti Linkola få lov att diktera?

Det största hotet mot naturen är att dess resurser knycks för vår näring och boende.

Jordbruket bör alltså effektiveras så att mera mat kan produceras på mindre åkerareal. Härdiga och produktiva växtsorter, vars bruk stressar miljön mindre, skall förädlas till grödor toleranta mot torra.

Kanske skulle vi även bo ekoeffektivt i utsiktsskyskrapor i parker och skogsdungar. Och sluta fylla naturen med mattor av låg- och egnahemshus - som också jag bor i.

JUSSI TAMMISOLA
växtbiolog
Helsingfors